

E-kirjelmä komission tiedonannosta

”Kilpailupolitiikka valmiina uusiin haasteisiin”

Eduskunnan talousvaliokunta 22.3.2022

**Kaupallinen neuvos Olli Hyvärinen
Hallitusneuvos Virve Haapajärvi**

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Yleinen policy-konteksti ja keskustelu ennen tiedonannon antamista

Kilpailu- ja valtiontukipoliitikasta keskustelua useiden politiikkatavoitteiden näkökulmasta

- Sisämarkkinoiden eheyden ja kilpailullisuuden turvaaminen
- Digi- ja vihersiirtymätavoitteiden edistäminen
- EU:n kilpailukyky suhteessa kolmansiiin maihin
- EU:n resilienssin ja elpymisen vahvistaminen
- Esillä mm. IPCEIt, yrityskauppavalvonta, tilapäiset valtiontukisäännöt

Ten countries call for caution in EU competition law reforms

By Giorgio Leali · October 21, 2021 11:30 AM · [View in your browser](#)

A group of EU member countries urged the European Commission not to soften or politicize competition law enforcement.

Firms must be exposed to competition, says Vestager in blow to 'EU champions'

By János Ammann and Luca Bertuzzi | EURACTIV.com

📅 18. marrask. 2021

Komission tiedonanto 18.11.2021

- Tiedonannossa ei uusia merkittäviä linjauksia kilpailu- ja valtiontukipolitiikan osalta (pl. puolijohteiden toimiala)
- Tiedonannossa
 - korostetaan **tehokkaan, riippumattoman ja faktoihin perustuvien kilpailusääntöjen merkitystä EU:ssa** ja muistutetaan kilpailupolitiikan olennaisesta merkityksestä talouden elpymisessä
 - painotetaan **kilpailupolitiikan sisäänrakennettua kykyä mukautua uusiin markkinaolosuhteisiin**, politiikan painopisteisiin ja käyttäjien tarpeisiin. Tapauskohtainen ja markkinaolosuhteet huomioiva arviointi.
 - tehokas kilpailusääntöjen täytäntöönpano on palvellut eurooppalaisia kuluttajia ja yrityksiä ja auttanut ylläpitämään Euroopan talouden dynaamista ja elinvoimaista rakennetta; säännöt tarjoavat yrityksille ennustettavan toimintaympäristön
 - **käydään läpi voimaan tulleita ja vireillä olevia valtiontuki- ja kilpailusääntöjen muutoksia** vihreän ja digitaalisen siirtymän sekä resilienssin edistämisen kannalta. Tältä osin tiettyjä **uusia painotuksia**.
 - annetaan **uusi linjaus valtiontukipolitiikasta puolijohteiden alalla**

Komission tiedonanto (2) – poimintoja:

EU:n elpyminen: tilapäisten valtiontukisääntöjen jatkaminen 30.6.2022 asti ja sääntöjen muuttaminen tukemaan investointeja: tavoitteena kriisitoimenpiteistä irtautuminen asteittain

Vihreä siirtymä: kilpailupolitiikan rooli on muuta sääntelyä täydentävä

- Valtiontukipoliitikalla keskeinen merkitys investointivajeen ja esim. läpimurtoinnovaatioiden (IPCEI) edistäjänä
- Yritysten välistä kiellettyä yhteistyötä koskevat säännöt voivat edistää vihreää siirtymää – viherpesun estäminen tärkeää.

Digitaalinen siirtymä: kilpailupolitiikka pitää digitaaliset markkinat kilpailukykyisinä

- Ns. markkinamäärittelyä koskevan tiedonannon uudistuksessa huomioidaan digitaaliset tavat käydä kauppaa ja tarjota palveluita - esim. nollahinnoittelu
- Valtiontukipolitiikka tukee esim. infrainvestointeja

Resilienssin lujittaminen: yritysten omat toimet ratkaisevia - kilpailu- ja valtiontukipolitiikka täydentää muita EU:n politiikkavälineitä (esim. SMEI-aloite)

- Yrityskauppavalvonnalla keskeinen rooli esim. toimitusketjujen monipuolisuuden kannalta
- Valtiontukipoliitikassa IPCEI- ja SGEI-sääntely tukee resilienssiä. Puolijohteiden alalla linjaus: avokätisempi investointitukien kohtelu ”laatuun ensimmäisille tuotantolaitoksille”

Tiedonannossa esillä olevia säädöksiä ja tiedonantoja – digi- ja vihersiirtymän edistäminen ja resilienssi

- **Valtiontukipolitiikka:**

- **Jo hyväksyttyjä sääntöjä:** T&K&I-valtiontukipuitteet (E 65/2021 vp) ; Euroopan yhteistä etua koskevat tärkeitä hankkeita koskeva valtiontukisääntely (E 46/2021 vp) ; Ilmasto-, ympäristö ja energia-alan valtiontukisäännöt (E 89/2021 vp) ; Alueellisia valtiontukia koskevat suuntaviivat (E 116/2020 vp); Tilapäiset korona-ajan valtiontukisäännöt
- **Valmistelussa olevia sääntöjä:** Valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen muuttaminen (Green Deal-päivitys) (U 71/2021 vp),
- **Tulossa olevia sääntöjä:** Laajakaista-alan valtiontukisäännöt, Liikennealan valtiontukisäännöt
- **Uusi linjaus** puolijohteiden alan valtiontukipolitiikasta

- **Kilpailupolitiikka:**

- **Jo hyväksyttyjä sääntöjä:** Sulautuma-asetuksen tarkennettu ohjeistus
- **Valmistelussa olevia sääntöjä:** Digimarkkinasäädös (U6/2021 vp), Asetusehdotus ulkomaisista kilpailua vääristävistä tuista U 31/2021 vp), Itsensätyöllistäjiä koskeva suuntaviivaluonnos, Vertikaalinen ryhmäpoikkeusasetus- ja suuntaviivat
- **Tulossa olevia sääntöjä:** Horisontaalinen ryhmäpoikkeusasetus ja suuntaviivat, Relevantteja markkinoita koskeva tiedonanto

- **Kannat E-kirjeessä kilpailu- ja valtiontukipolitiikkaan:**

- 1) geneeriset kannat helikopteriperspektiivistä, 2) eräiden voimassaolevien sääntöjen osalta otetaan kantaa sääntöjen täytäntöönpanoon + mahdollisiin uudistuksiin, 3) eräiden tulevien sääntöjen osalta otetaan ”etunojaa”, 4) kannoittuminen puolijohdealan valtiontukipolitiikkaan

E-kirjelmän kannat (1)

Yleistä

- **Tehokas, riippumaton ja faktoihin perustuva kilpailusäätely** ja sen täytäntöönpano erittäin tärkeää EU:n talouden elinvoimaisuuden ja kilpailukyvyn kannalta
- Kilpailupolitiikan vahvuus on sen mukautumiskyky. EU:n politiikkatavoitteiden edistäminen ei anna aihetta muuttaa tai keventää kilpailupolitiikkaa ja yrityskauppavalvontaa siten, että arvioinnissa huomioitaisiin muita tekijöitä kuin kilpailu- ja kuluttajavaikutukset
- Valtiontukien kohdentuminen yhteisiin EU-tavoitteisiin kilpailua vähiten vääristävällä tavalla tukee parhaiten talouskasvua ja tärkeää sisämarkkinoiden toimivuuden kannalta

Elpyminen (koronaepidemian takia käyttöön otetut valtiontukisäännöt)

- Pidetään tärkeänä, että palataan normaalien valtiontukisääntöjen soveltamiseen mahdollisimman pian tilanteen sen salliessa. Ei kannateta sääntöjen muuttamista kriisivälineestä elvytysvälineeksi.

E-kirjelmän kannat (2)

Resilienssi:

- On olemassa tarve vahvistaa EU:n kriisinkestävyyttä. Tulevan hätäapuinstrumentin osalta tärkeää oikeasuhtaisuus ja tehokkuus sekä yhteinen määritelmä kriisistä keskeistä
- Resilienssin turvaaminen ei edellytä perustavanlaatuisia muutoksia kilpailu- ja valtiontukisääntöihin
- Korostetaan että Euroopan yhteistä etua koskevien tärkeitä hankkeiden (IPCEI) valtiontukisääntöjen täytäntöönpanon osalta tuen kohdentumista ”läpimurtoinnovaatioihin ” ja ensimmäiseen teolliseen käyttöönottoon
- Kriittinen suhtautuminen puolijohdealan valtiontukilinjaukseen ja sektorikohtaisiin poikkeuksiin yleisesti

E-kirjelmän kannat (3)

Vihreä siirtymä

- Kannatetaan peruslähtökohtaa kilpailupolitiikan muuta sääntelyä täydentävästä roolista.
- Valtiontukipolitiikka on tärkeässä roolissa vihreiden investointien käynnistäjänä
- Myönteinen suhtautuminen yritysten välistä kiellettyä yhteistyötä koskeviin linjauksiin: sopimuksilla voidaan edistää vihreitä tavoitteita. Selkeät ja ennustettavat säännöt tärkeitä, jotta yritykset tietävät, mikä sallittua ja mikä ei.

Digitaalinen siirtymä

- Markkinamäärittelytiedonantoa perusteltua päivittää digitaalisen toimintaympäristön takia; muutokset eivät saa kuitenkaan johtaa sääntöjen joustavoittamiseen tavalla joka vähentäisi kilpailua sisämarkkinoilla

KIITOS!